

Viteški turniri novog doba po ugledu na srednjovekovne, poprimili su festivalsku formu i kao takvi prerasli su u prave spektakle. Po svojoj koncepciji vezani su za očuvanje i negovanje srednjovekovne viteške tradicije, prikazima viteških borbi i sportskim nadmetanjima, ali je to pre svega atraktivni saznajni put srpske srednjovekovne istorije kroz njene najsvetlije tačke.

Osim demonstracije viteških veština, na „Srednjovekovnom pikniku na Arači“, manifestaciji po drugi put održanoj u okruženju ostataka srednjovekovne romaničke crkve iz XIII veka, koja je 1948. godine stavljena pod zaštitom kao kultuerno dobro, u organizaciji Turističke organizacije opštine Novi Bečej, sredinom jula, vernoj rekonstrukciji srednjovekovnog ambijenta doprinela je izložba srednjovekovne viteške opreme i oružja, kostimi, promocija tradicionalnih zanata, srednjovekovna muzika, ples, koncerti, turnir u streličarstvu, priprema srednjovekovnih jela...

Ivan Lazić, predsednik Svebor saveza Srbije, je na poziv TOONB, došao sa Svebor družinom „Sveti knez Lazar“ iz Kraljeva, sastavljenom od časnih vitezova, streličara, konjanika, princeza i plesača, po prvi put. Istakao je da mu je velika čast što su članovi Svebora (najvišeg stepena borilačkih veština u koji su implementirana savremena saznanja najvećih srpskih borilaca i trenera), na ovakvom festivalu gde se sve organizuje iz ljubavi u cilju promocije tradicije, kulture, istorije i pravoslavne vere.

- Predstavili smo se sa vitezovima borcima, princezama i streličarima, imali smo i konjičke bravure zajedno sa Viteškom družinom „Čuvari Zmaja“ iz Novog Sada, koji su uz sve viteško umeće prikazali i plesne tačke - izvestio je gospodin Lazić.

Svebor družina „Sveti knez Lazar“ niz godina učestvuje na velikom broju festivala, domaćin je nekih od njih, kao što je Maglič fest, u srednjovekovnom utvrđenju Maglič, krajem maja, učesnici „Viteških megdana“ u Kruševcu u junu, Međunarodnog festivala „Zaštitnici tvrđave“ u Nišu, Međunarodnom festivalu srednjovekovnih veština i zanata ŠTIT/SHIELD u Gračanici krajem juna, Novosadskom viteškom saboru na Petrovaradinskoj tvrđavi krajem jula, najvećem od svih „JUST OUT“ festivalu u Manasiji, krajem avgusta.

Cilj svih ovih nastupa jeste druženje, ali pre svega ljubav prema istoriji, srednjovekovnoj Srbiji, istini i permanentnoj edukaciji, širenju znanja o jednom svetlom i svetom periodu srpske države. Na tim događajima se može videti srednjovekovna moda, koja je kao i danas primala uticaj i sa zapada, i sa istoka, iz predela današnje Rusije. Srpski vitezovi su nosili opremu od kože, uglavnom zastupljenu u XII i XIII veku, zatim oklope koji su gravitirali u Veneciji i na području današnje Italije, Nemačke i ostalih zapadnih zemalja. Po tome se može zaključiti da smo i tada, kao i sada bili na razmeđi istoka i zapada. Viteška oprema je težila od 35 do 40 kilograma i što je bila teža, ozbiljnija, to je volje štitila viteza.

Svebor družina „Sveti knez Lazar“ osim rekonstrukcije viteških borebi i opreme, bavi se i istraživanjem života srednjovekovnih vitezova. Obrazovanje u srednjem veku bilo je orijentisano na praktične potrebe. Svaki stalež imao je svoj model vaspitanja srazmeran potrebama društvenog staleža kome je osoba pripadala. Obrazovanje vitezova (ratnika, ritera) ogledalo se u ovladavanju vojničkim veštinama kroz sedam viteških veština i vrlina (septem artes probitatis): jahanje, plivanje, rukovanje strelom i kopljem, mačevanje, lov, igranje šaha i sastavljanje stihova. Ono se odvijalo u tri faze: od 7 do 14 godina paževi, budući vitezovi, učeni su manirima plemićkog društva od vlastelinke na čijem dvoru boravili radi sticanja veština. Od 14 do 21 godine, kao skutonoše su učili od starijih vitezova viteške veštine, išli u lov i sl., da bi stekli pravo na titulu viteza i dobili svoje mesto u društvu. Cilj viteškog vaspitanja bio je sadržan u devizi: "Život kralju, dušu Bogu, srce damama".

- Jedna od najboljih i najuticajnijih srednjovekovnih škola koja je egzistirala u Beogradu, bila je škola Despota Stefana Lazarevića, u koju su dolazila deca plemića iz cele Evrope. U njoj je osim viteški veština budući vitez bio obučavan u lepom ponašanju, pevanju, sviranju. U okviru škole postojale su i radionice. I danas u okviru našeg društva, zajedno sa našom decom i ženama, radimo rekonstrukciju viteške opreme i radu sa kožom, gvoždem i drvetom. Viteška oprema kao i danas, veoma je skupa. Na osnovu pisanih tragova dolazimo do podatka da je kompletna oprema jednog viteza bila ekvivalentna vrednosti 40 krava. Nimalo nije jeftin ni naš današnji hobi - obaveštava gospodin Lazić, po profesiji ekonomista.

Ljubav prema srpskoj istoriji, kulturi i tradicija uvela ga je u ovu priču, vratila njega, a potom i njegovu suprugu i njihovu decu u srednji vek. I ne samo to. Kaže da današnji vitezovi imaju zadatak da vraćajući se u prošlost osvetljavaju istoriju srpskog naroda, koju nažalost, nismo imali priliku da učimo u školama. Na isti način uskraćene su i današnje generacije.

